

Lustrum

Sollemnia aedificii a. D. MCMXI inaugurati

Separatum

Lustrum

Ménesi út 11–13.
Sollemnia aedificii a.D. MCMXI inaugurati

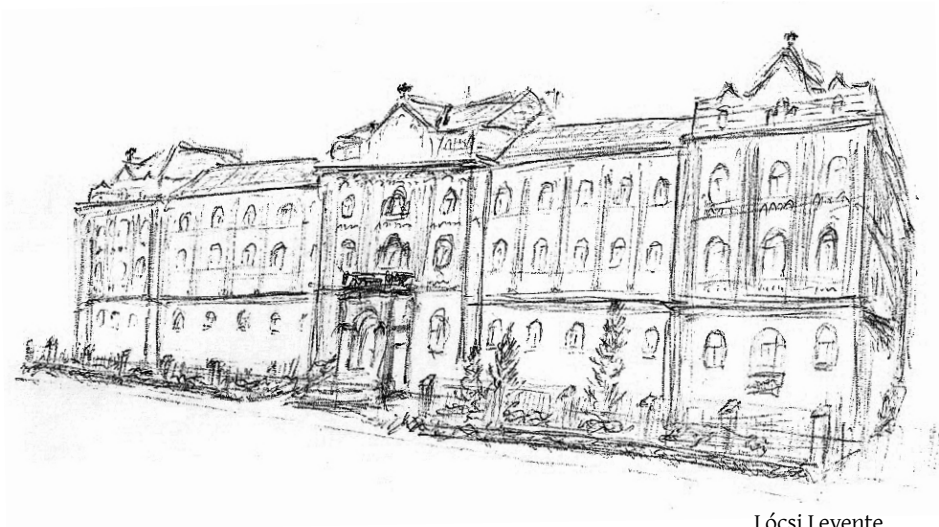
Ediderunt
László Horváth, Krisztina Laczkó, Károly Tóth,
et
András Péterffy (Appendix)

Typotex Kiadó–Eötvös Collegium
Budapest, 2011

Sumptibus NKA

nka
Nemzeti Kulturális Alap

© Auctores et compositores, 2011
ISBN 978 963 279 441 9

Lócsi Levente

Salvatore Ettore

Direttore dell'Istituto Italiano di Cultura di Budapest

Chiarissimi Professori e gentile pubblico,

Ringrazio sentitamente quanti hanno operato per organizzare nel modo migliore questa cerimonia di oggi al Collegio Eötvös.

Quest'oggi ho pensato di proporre tre spunti di riflessione che ci possono permettere di capire meglio i rapporti interuniversitari esistenti fra i nostri due Paesi (Italia ed Ungheria).

In Italia è in corso da tempo un significativo ed animato dibattito sulla riforma universitaria.

Da una parte il Ministro Mariastella Gelmini insiste nel difendere il diritto allo studio e vorrebbe garantire a tutti gli studenti non solo l'accesso agli studi, ma una serie di condizioni migliori sia in rapporto agli studi accademici affrontati sia in rapporto alla vera e propria carriera che gli studenti meritevoli e più preparati potrebbero affrontare in vista di una futura collocazione fra il corpo docente universitario.

D'altra parte il Ministro dell'Economia Giulio Tremonti insiste con i doverosi tagli a tutte le spese giudicate superflue o comunque non urgenti fra cui quelle legate alla progettata riforma universitaria proposta dal Ministro Mariastella Gelmini in una grave situazione come quella odierna connessa con la crisi economica mondiale e le sue conseguenze in tutti i campi.

Hanno ragione ambedue i Ministri poiché da una parte sta il sogno (Ministro Mariastella Gelmini) di una Università nuova, ricca di spunti e risorse, capace di offrire seri stimoli intellettuali e non legata al mero rapporto studi+esami+laurea finale. Ha ragione anche chi invoca la dura legge dei numeri (Ministro Giulio Tremonti) per evitare scenari economici ancora più tetri di quelli attuali quasi paventando per l'economia italiana un crollo epocale come già accaduto per l'economia greca.

A mio parere si tratta di trovare fra le due posizioni un giusto compromesso in modo tale da assicurare studenti e docenti da una parte e non far crollare l'economia italiana sotto il peso di tante riforme magari avviate e poi non portate a termine per carenza di mezzi finanziari.

La seconda riflessione riguarda invece i rapporti culturali ed accademici fra Italia ed Ungheria.

Abbiamo tanto sentito parlare dello Studium presso la corte di Mattia Corvino nel Rinascimento e poi della serie di stretti rapporti fra studiosi ed intellettuali italiani ed ungheresi da metà Quattrocento in poi.

Ludovico Ariosto, invitato per un lungo periodo a risiedere a Eger, in una famosa lettera si lamentava con il Cardinale Ippolito d'Este (allora con sede ad Eger) del rigido clima invernale in Ungheria e delle ricette della gastronomia ungherese del tempo allora ritenute dall'Ariosto troppo pesanti.

Forse non val più la pena insistere su queste grandi ricerche umanistiche: cosa potrebbe aggiungere a quanto già sappiamo il rinvenimento di qualche altra missiva concernente il carteggio fra l'Ariosto ed il Cardinale Ippolito d'Este?

Al giorno d'oggi gli studenti universitari sono attirati da due grandi obiettivi: ricerca ed innovazione.

Non siamo più alla Università organizzata da pochi e per pochi sotto un albero o in mezzo alla strada. Oggigiorno si sente l'urgente necessità di moderni laboratori, di grandi biblioteche di attrezzature al passo con i tempi.

Questo desiderano le nostre giovani generazioni di studenti e noi dobbiamo esser in grado di rispondere a questa aspettativa. Occorre quindi individuare i settori di eccellenza (le cosiddette "priorità") onde avviare fra i due sistemi universitari una fattiva collaborazione fra Italia ed Ungheria.

La terza riflessione riguarda la docenza universitaria. Tutti vorrebbero diventare docenti universitari: per un giovane studente il miraggio di una carriera accademica è fin troppo facile. Sembra tutto così semplice, in realtà il docente universitario arriva ad esprimere meglio se stesso dopo lunghe ricerche e dopo anni trascorsi fra libri, studiosi, seminari e congressi. Anche perché le opinioni personali vanno confrontate con quelle degli altri e solo dopo aver maturato una grande esperienza si può a buon diritto aspirare a diventare "cattedratici".

In Italia sta scomparendo una fascia di docenti universitari considerevole: per far posto ai giovani, molti docenti, sono stati avviati verso il pre-pensionamento attraverso una regolamentazione divenuta troppo rigida. Avevamo forse troppi "cattedratici" fra i 60 ed i 70 anni: andando questi in pensione non abbiamo la possibilità di sostituirli con i nuovi docenti per lo più di una fascia di età adesso fra i 35 ed i 55 anni. Chi potrà venire incontro alle aspettative delle giovani generazioni di studenti che chiedono competenza e perfetta conoscenza degli studi settoriali ai docenti?

Probabilmente è mancata una serie programmazione degli accessi alla docenza universitaria ed adesso stiamo pagando amaramente il prezzo di questa nostra carenza che, o prima o poi, si sarebbe presentata alla ribalta.

Ringrazio tutti i presenti per la loro attenzione.

Tartalomjegyzék

<i>Laudationes externorum</i>	9
René Roudaut	11
François Laquièze	14
Monique Canto-Sperber	15
Salvatore Ettore	16
Andrea Ferrara	18
Chiara Faraggiana di Sarzana	21
P. J. Rhodes	23
Herwig Maehler	24
Chris Carey	26
Mike Edwards	28
Shawn Gillen	29
Nikolaus Hamm	32
Elisabeth Kornfeind	34
Leonore Peer	36
Christian Gastgeber	38
Hermann Harrauer	42
Herbert Bannert	45
Jana Grusková	46
Christine Glaßner	47
August Stahl	48
Javier Pérez Bazo	50
Alicia Gómez-Navarro	52
 <i>Laudationes Hungarorum</i>	 57
Réthy Miklós	59
Hoffmann Rózsa	61
Dux László	65
Mezey Barna	67
Szepessy Tibor	70
Hiller István	73
Keszei Ernő	74
Dezső Tamás	76
Kozma László	77

Soós Anna	79
Pintér Károly	82
Kátai Zoltán	84
Körmendy Mariann	85
Karsai György.....	87
Kincses János	90
<i>Rectores</i>	93
Conspectus	95
Gerevich Tibor: Az Eötvös Collegium története – Bartoniek Géza (1854–1930)	96
Kiss Jenő: Gombocz Zoltán életéről és munkásságáról	103
Markó Veronika: Szabó Miklós	113
Nagy János: Keresztury Dezső	126
Pál Zoltán: Lutter Tibor	132
Szijártó István: A világra nyitott ablak	136
Vekerdy József	145
Bertényi Iván: Igazgatói működésem az Eötvös József Collegiumban (1993–1996) . . .	147
Bollók János.....	149
Takács László	154
<i>Historica • Res gestae</i>	161
Gángó Gábor: Eötvös József és barátai egyetemi éveiről, különös tekintettel a politikatudományi képzésre	163
Garai Imre: A magyar középiskolai tanári szakma kialakulása	176
Tóth Magdolna: „A budai parti ígéretföldje”	203
Kovácsik Antal: Az Eötvös Collegium Ménési úti épületének felavatása a korabeli sajtó tükrében	211
Markó Veronika: Hogyan lett az Eötvös József Collegium könyvtárából az Irodalomtudományi Intézet Eötvös Könyvtára?	220
Szójka Emese: Fülep Lajos néprajzi gyűjteménye	236
Kucsman Árpád: Kémikusok a régi Eötvös Collegiumban	272
Győri Róbert: A múlttal való tudományos leszámolás – Eötvös collegista geográfusok az 1950-es években	288
Czifrusz Márton: Helyek és pozíciók újraírása – Wallner Ernő, Lettrich Edit és a hazai szociálgeográfiai iskola viszonya Mendöl Tibor örökségéhez	312
Tóth Károly: Művészettörténészek az Eötvös Collegiumban (1896–1950).....	328
Ritoók Zsigmond: Klasszika-filológia az Eötvös Collegiumban.....	345
Kucsman Árpád – Liptay György: Eötvös-kollégisták a Fasori Gimnázium tanári karában	348
Kapitány Adrienn: Az 1950-es évek a Kollégium történetében.....	365

Marafkó László: Nagyhatalmak ugratása, avagy groteszk lapok az Eötvös Kollégium félmúltjából	378
Dénes Iván Zoltán: Diákmozgalom Budapesten 1969-ben	383
Bakos István: Emlékeim a kollégista Kilencekről	401
ifj. Arató György: „Szabadság a jelszavunk” Március 15-e az Eötvös Kollégiumban, 1955–1984	410
Szabics Imre: Az Eötvös József Collegium és az École Normale Supérieure	419
Nemes Tibor: Az Eötvös Collegium és az École Normale Supérieure közötti közvetlen kapcsolatok újraélesztése a 80-as években	428
Bubnó Hedvig: Összefoglaló a collegiumi spanyol nyelvoktatásról, 1992–2010	432
<i>Historica • Magistri</i>	435
Korompay H. János: Horváth János és az Eötvös Collegium	437
Móser Zoltán: Ha a szellem napvilága ragyog	456
Farkas Zoltán et alii: Czebe Gyula élete dokumentumokban	463
Szakály Sándor: Szurmay Lajos, tábornok az Eötvös Collegiumból	553
Szávai János: Gyergyai Albert és az Eötvös Collegium	563
Ress Imre: Hugo Kleinmayr és a germanisztikai oktatás megalapozása az Eötvös Collegiumban	570
Kiss Jenő: Zsirai Miklós	579
Keszthelyi Lajos: Bay Zoltán	596
Pál Zoltán: Keresztury Dezső igazgatósága az állambiztonsági megfigyelések tükrében	599
Keszthelyi Lajos: Faragó Péter	612
Farkas Zoltán: Gyóni Mátyás	617
Papp István: Kettős ügynök – Nagy Péter, Szabó Dezső és az állambiztonság	625
Balogh Elemér: Szász Imre versus Brusznay Árpád	638
Bottyán Gergely: Antal László és a mai magyar nyelvtudomány	643
Dörnyei Sándor: Emlékezés Tomasz úrra	648
Ifj. Tomasz Jenő: Tomasz úr és az Eötvös Collegium	653
<i>Memorabilia</i>	683
„Felújítani azt, ami érdemes” – Beszélgetés Elekfi Lászlóval	685
Tóth Gábor: Az idő sodrában	709
Lekli Béla: Az Eötvös Kollégium az 1956 utáni években	836
Gereben Ferenc: Egyetemi évek (1962–1967)	838
Kósa László: Az Eötvös Kollégiumban éltem én is (1963–1967)	861
Bakos István: Az Eötvös Kollégium autonómiaöregvései és Baráti Körének megalakítása	889
Galántai Ambrus: Szubjektív történelem	899

<i>Studia Germanica</i>	923
Balázs Sára: "Freiwillig dient der Geist": Germanistik in der Veranstaltungsreihe des Lustrum Saeculare Collegii	925
Eve-Marie Kallen: Dezső Keresztury als Kulturvermittler und Pädagoge und das Eötvös-Collegium	928
August Stahl: „Schlussstück”. Rilkes Sicht und Deutung des Todes	944
Frank Baron: Die Entstehung des Faust-Mythos im 16. Jahrhundert	962
Christine Glaßner: Zur handschriftlichen Überlieferung der Visiones Georgii	967
András F. Balogh: Schlacht der Stereotype in der Vngrischen Schlacht des Jacob Vogel	975
Ilona Feld-Knapp Cathedra Magistrorum – Lehrerforschung. Lehrer-Denken und Lehrer-Wissen	982
Géza Horváth: Elmar Tophoven, der Begründer des Europäischen Übersetzer-Kollegiums	997
Anita Czeglédy: „Schutzmarke: der Steg.” Interkulturalitätin Márton Kalász’ Lyrik	1006
<i>Studia Slavica</i>	1021
Katalin Kroó: Slawistik in der Veranstaltungsreihe des Lustrum Saeculare Collegii	1023
Urs Heftrich: Lew Tolstoi und Anton Tschechow: Zum Doppeljubiläum 2010	1025
Bettina Kaibach: Raum für Nostalgie: Steppe und Prärie in Anton Čechovs Step’ und Willa Cathers My Ántonia	1032
Wolf Schmid: Eventfulness and Context	1052
<i>Studia Classica</i>	1065
Tamás Mészáros: Klassische Philologie in der Veranstaltungsreihe des Lustrum Saeculare Collegii	1067
Mike Edwards: The Application of Criticism to Textual Criticism	1069
Herwig Maehler: Pindar und die Tyrannen	1076
P. J. Rhodes: The Erxadieis inscription	1084
<i>Artes</i>	1093
Teleki Pál, a Collegium kurátora (1920–1941)	1095
Epikus és komikus collegiumi enumeráció 1935-ből – Közreadja: Takács László	1100
Farkas Zsuzsa: Fotótörténeti adalékok az Eötvös Collegium archív fotóiról	1119
Sütle Ágnes Katalin: Az Eötvös Collegium épülete	1137
Havas László: Hadrianus mint Pseudo-Alexandros?	1146

Sántháné Gedeon Mária: Kultúraközi kommunikáció: magyarságkép az angol mint lingua franca tükrében	1156
Csuday Csaba: Az irodalom: „negatívan élni”	1161
Szlukovényi Katalin: Kollégisták, költők, korszakok: szépirodalmi hagyományok az Eötvös Collegiumban	1165
<i>Membra et alumni</i>	1179
<i>Pro patria defuncti</i>	1211
Tartalomjegyzék	1215
Appendix – Mellékletek jegyzéke	1221

Kedves Olvasó!

Önre gondoltunk, amikor a könyv előkészítésén munkálkodtunk. Kapcsolatunkat szorosabbra fűzhetjük, ha belép a *TypoKlubba*, ahonnan értesülhet új kiadványainkról, akcióinkról, programjainkról, és amelyet a www.tygotex.hu címen érhet el. Honlapunkon megismerkedhet kínálatunkkal is, egyes könyveinknél pedig új fejezeteket, bibliográfiát, hivatkozásokat találhat, illetve az esetlegesen előforduló hibák jegyzékét is letöltheti.

Kiadványaink egy része e-könyvként (is) kapható:

www.interkonyv.hu

Észrevételeiket a velemeney@tygotex.hu e-mail címen várjuk.

Kiadja az Eötvös Collegium és a Typotex Kiadó, az 1795-ben alapított Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja.

Felelős kiadó: dr. Horváth László – Votisky Zsuzsa

Tördelte: Vidumánszki László

A borítót tervezte: Tóth Norbert

Terjedelem: 85,6 (A/5) ív

Nyomta és kötötte: Séd Nyomda, Szekszárd

Felelős vezető: Katona Szilvia